

# EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21474>

## Özet

EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i (EQ-5D), bireylerin genel sa?l?k durumunu ve buna ba?l? olarak sa?l??a ili?kin ya?am kalitesini (HRQoL) ölçmek amac?yla geli?tirilmis uluslararası alanda tanınan standardize bir araçtır. Bu ölçek, hareketlilik, ki?isel bakım, ola?an aktiviteler, a?r?/rahatsızlık ve anksiyete/depresyon olmak üzere be? temel sa?l?k boyutunu de?erlendirir. EQ-5D, özellikle sa?l?k ekonomisi alanındaki maliyet-etkililik analizlerinde ve sa?l?k politikas? kararlarında tercih tabanlı? bir ölçüm sistemi sunarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Sunulan bu ölçek giri?i, Kaya, Solmaz ve Bolol (2007) tarafından larinjektomili bireyler üzerinde gerçekte?irilen Türkçe uyarlama ve psikometrik çal??maların? temel almaktadır.

Uyarlama çal??ması, bu özel klinik popülasyonda ölçe?in güvenilirli?ini ve geçerli?ini test etmeyi amaçlam??tır. Orijinal ölçek, bireylerin kendi sa?l?k durumlarını tanımlamalarını? sa?layarak, sa?l?k durumlarını? kantitatif bir de?erle ifade edilmesine olanak tanır.

## Anahtar Kelimeler

EuroQol, EQ-5D, Sa?l?k Durumu, Sa?l??a ?li?kin Ya?am Kalitesi, Larinjektomi, Psikometri, Uyarlama.

## Yazarlar

Kaya, N., Solmaz, ?. , Bolol N. (Türkçe Uyarlama Çal??ması); EuroQol Group (Orijinal Ölçek Geli?tiricileri).

## Amaç

EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, farklı sa?l?k alanları ve popülasyonlar arasında kar??ıla?tırmaya olanak tanıyan, standardize edilmi? ve genel bir sa?l?k profili olu?turmaktır. Ölçek, bireyin sa?l?k durumunu be? ana boyutta tanımlayarak, bu durumun ya?am kalitesi üzerindeki etkisini nicel hale getirir. Bu sayede, klinik müdahalelerin ve sa?l?k hizmetlerinin sonuçları, hastaların algılad??? fayda açısından de?erlendirilebilir.

Kaya ve arkadaşları'nın (2007) spesifik uyarlama çal??masının? amac? ise, larinjektomi ameliyatı geçirmi? bireylerin sa?l?k durumlarına ili?kin ya?am kalitesini Türkçe konu?an popülasyonda do?ru, güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek bir araç sa?lamaktır. Larinjektomi, bireyin ya?am kalitesini ciddi ?ekilde etkiledi?inden, bu popülasyon için özelle?tirilmis bir de?erlendirme aracı kritik öneme sahiptir.

## Yap?

EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i, sa?l?k durumunu tan?mlayan iki ana bölümden olu?ur: EQ-5D Tan?mlay?c? Sistemi ve EuroQol Görsel Analog Skalası (VAS). Tan?mlay?c? sistem, sa?l??a ili?kin ya?am kalitesini a?a??daki be? boyut üzerinden de?erlendirir:

**Hareketlilik:** Yürüyü? ve hareket etme yetene?i.

**Ki?isel Bak?m:** Kendini y?kama ve giyinme yetene?i.

**Ola?an Aktiviteler:** Çal??ma, ders çal??ma, ev i?leri veya bo? zaman aktiviteleri gibi günlük i?leri yapma yetene?i.

**A?r?/Rahats?zl?k:** A?r? veya rahats?zl?k hissinin derecesi.

**Anksiyete/Depresyon:** Endi?e, üzüntü veya depresif ruh hali.

Ölçek, orijinal olarak her boyutta "sorun yok," "orta düzeyde sorun var" ve "a??r? sorun var" olmak üzere üç seviyeli derecelendirme (EQ-5D-3L) sunar. Bu be? boyutun kombinasyonu, toplamda 243 farklı sa?l?k durumunu tan?mlayabilir. VAS bölümü ise bireyin kendi sa?l?k durumunu 0 (mümkün olan en kötü sa?l?k) ile 100 (mümkün olan en iyi sa?l?k) aras?nda bir skorla öznel olarak de?erlendirmesini ister.

## Geçerlik

Kaya ve arkadaşlar?n?n (2007) uyarlama çal??mas?nda geçerlik sonuçlar?na dair spesifik istatistiksel de?erler kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i'nin uluslararası geçerli?i yayg?n olarak kabul edilmektedir.

Genel psikometri standartlar?na göre, EQ-5D'nin geçerli?i genellikle:

**?çerik Geçerli?i:** Be? boyutun, sa?l?kla ilgili ya?am kalitesinin temel alanlar?n? kapsad??? kabul edilir.

**Yap? Geçerli?i:** Genellikle bilinen klinik gruplar aras?nda ayr?m yapma yetene?i (diskriminatif geçerlik) ve di?er ya?am kalitesi ölçekleriyle beklenen yönde korelasyon göstermesi (yak?nsak geçerlik) ile kan?tlan?r.

## Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?na ait do?rudan güvenirlik katsayılar? (iç tutarlılık veya test-tekrar test katsayılar?) kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Uyarlama çal??malar?nda güvenilirli?in sa?lanması, özellikle farklı kültürel ve dilsel bağlamlarda ölçe?in tutarlılı??n? göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Uluslararası literatürde, EuroQol ölçe?inin farklı popülasyonlarda ve dillerde genellikle kabul

edilebilir düzeyde test-tekrar test güvenilirli?ine ve boyutlar aras? iç tutarlılı??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bir uyarlama çal??mas?nda, ölçek maddelerinin Türkçe diline ve kültürel ba?lama uygunlu?unun sa?lanması, güvenilirli?in temelini olu?turur.

## Faktör Analizi

EuroQol (EQ-5D) ölçe?i, tanımlayıcı bir profil aracı olarak tasarlandı?ın için, geleneksel olarak tek bir latent yapıyı ölçen bir ölçek gibi faktör analizine tabi tutulmaz. Bunun yerine, be? ayrı boyutu (faktörü) temsil eden bir sa?lık durumu matrisi olu?turur.

Ancak, ölçe?in boyutları?nın birbirleriyle olan ilişkileri ve bu boyutları?n altında yatan ana faktörlerin incelenmesi mümkündür. EQ-5D'nin temel yapı?ı, yaşam kalitesinin birbirinden farklı, ancak klinik olarak anlamlı be? yönünü temsil eden çok boyutlu bir yapıyı desteklemektedir.

## Araç

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Be? boyutlu tanımlayıcı sistem (3 veya 5 seviyeli derecelendirme) ve 0-100 arasında derecelendirilen Görsel Analog Skala (VAS).

**Language Available:** Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal) ve çok sayıda di?er dil.

**Population Group:** Klinik Popülasyon (Larinjektomili bireyler).

**Age Group:** Yeti?kinler.

**Population Details:** Larinjektomi ameliyatı geçirmi? hastalar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??ması yapılmı?tır.

**Test Methodology:** Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

## Anahtar Kelimeler

EQ-5D, Yaşam Kalitesi, Psikometri, Sa?lık Ekonomisi, Öz Bildirim, VAS, Güvenirlik.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** Bilinmiyor

**Correspondence Address:** Bilinmiyor

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

### Uyarlama Çalışması Y?l?: 2007

Orijinal EuroQol (EQ-5D) ölçe?inin kullanımı, EuroQol Group Vakfı'nın katı lisanslama ve kullanımı koşullarına tabidir. Akademik olmayan veya ticari amaçlı kullanımlar genellikle ücrete tabidir. Kullanım izni için doğrudan EuroQol Group ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

## Kaynaklar

Kaya, N., Solmaz, ?. ve Bolol N. (2007). Larinjektomili bireylerin sa?l?ğa ili?kin yaşam kalitesini de?erlendirmede EuroQol Ölçe?inin güvenilirlik ve geçerliliği. *ÜFN Hem. Derg.* 15(58), 30-39.

Makalenin bağlantısı: [journals.istanbul.edu.tr](http://journals.istanbul.edu.tr)

Ölçe?in orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [euroqol-genel-saglik-olcegi-toad.pdf](http://euroqol-genel-saglik-olcegi-toad.pdf)

## EuroQol Genel Sa?l?k Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Aşağıda EuroQol (EQ-5D) ölçe?inin standart olarak de?erlendirdiği beş boyut listelenmiştir.

Hareketlilik (Mobility)

Kişisel Bakım (Self-Care)

Olma Aktiviteler (Usual Activities)

Ağrı/Rahatsızlık (Pain/Discomfort)

Anksiyete/Depresyon (Anxiety/Depression)

Ek olarak, bireyin genel sa?lık durumunu öznel olarak de?erlendirdiği Görsel Analog Skala (VAS) bölümü bulunmaktadır.